

Av och tillträdessyn av Pajala pastorsboställe 1876-08-18

< sida1 >

År 1876 den 18de Augusti och följande dagar förrättades af och tillträdessyn å Kyrkoherdebostället i Pajala by af Pajala socken i Norrbottens län, emellan Pajala socknemän och Bruksegaren C. J. Sohlberg, jemte aflidne prosten L. L. Læstadii sterbhusdelegare, så som uppgifne afträdare, samt Herr Kyrkoherden P. L. Stenborg såsom tillträdare. Dervid närvarande Ordinarie Domhafvanden Herr Häradshöfdingen och Riddaren C. E. Stenberg, samt Häradsdömaren C. J. Grape och Nämndemannen Karl Heikilä, båda från Öfver Torneå Moderförsamling, af hvilka Grape och tienstgjorde såsom tolk i finska språket.

S: D: Till dåvarande tillförordnade Domhafvanden Herr vice Häradshöfdingen A. J. Roman, hade den 9 februari detta år ankommit en skrifvelse, så lydande.

"Till t. f. Domhafvanden i Korpilom< sida2 >bolo och Pajala tingslag Herr vice Häradshöfdingen A. J. Roman.

Enligt af Kontraktsprosten E. G. Burman gjord begäran får Länstyrelsen anmoda Eder att under innewarande år hålla laga af och tillträdessyner, dels å predikantsbostället i Korpilombolo emellan Korpilombolo socknemän och Kyrkoherden i Karl Gustaf E. A. Stenborg, afträdare samt Komminister J. P. Wallin, tillträdare, dels ock å Pajala Kyrkoherde boställe emellan Pajala Socknemän och Bruksegaren C. J. Sohlberg, jemte aflidne Prosten L. L. Læstadii sterbhusdelegare, afträdare, samt Kyrkoherden P. L. Stenborg, tillträdare. Luleå Landskansli den 1^a Februari 1876

H. A. Widmark / Y. A. Genberg."

Hvarefter ordinarie domhafvanden, som den 1^a sistvekne Juli återtagit tjensten, utsatt denne dag för syneförrättningens början här i Pajala och widtagit erforderliga åtgärder för kallelse af Nämnd och parter, samt allmänna ombuds tillförordnande.

Sedan Syne Rätten, på grund häraf < sida3 > sammanträtt å bostället, tog förrättningen sin början, dervid å afträdande sidan Pajala Socknemän genom Landthandlanden Henrik Pellikka och Hemmansegaren Fredrik Pajala, enligt kommunalstämmo protokoll af den 23^e sistlidne Julii samt aflidne Herr Prosten L. L. Læstadii sterbhusdelegare hans enka Brita Katharina Læstadius, som uppdrog åt sin måg Herr Kyrkoherden P. L. Stenborg att, jemte egen talan, äfven bevaka hennes; Hvarjemte bemålde Stenborg på grund af fullmakter förde talan för förre handels Expediten C. J. Læstadius, Isak Niva, Henrik Mäkitalo, hemmansegaren Johan Hjort och Michael Jokkela, hvarförutan han anmaldte sig såsom ombud för Bokhållaren Leonard Læstadius och Johan Oxajärvi och Gästgifwaren Frithioff Häggström personligen; äfvenså förekom Egaren af Kengis Bruk Herr Karl Johan

Av och tillträdessyn av Pajala pastorsboställe 1876-08-18

Sohlberg genom sin son Bokhållaren Karl Oskar Sohlberg som dock saknade fullmakt: Hvarjemte såsom tillträdare förekom förenämnde Kyrkoherde Per Lorens Stenborg och såsom konsistorii ombud Herr Komministern J. P. Wallin, enligt < sida4 > förordnande af den 26te sistlidne Juli. Och antecknades att Fjerdingsmannen Isak Lars Samuelsson Forss uti afgifwet bevis intygat att han, i närvaro af Fånggewaldigern C. Lundsback till denna syn kallat Johan Hansson Oxajarvi och att Konungens Befallningshafvande i Länet uti bref af den 14de dennes uppgifvit att Bokhållaren Leonard Læstadius blifvit kallad, ingaf Fjerdingsmannen Forss, som var tillstädes, öfwer sina besvär med kallandet af en del Herr Prosten Læstadii sterbhusdelegare, sådan räkning:

"Underteknads Kostnads räkning Debet.

1876 Aug. 16 An. Skjuts från Pajala till Kangos för att instämma H. Johansson Mäkitalo, till af och tillträdessyn å Kyrkoherde bostället i Pajala by den

18 dennes 6 mil a´ 1,50 per mil.....9: -
lika åter9: -
tre dagars traktamente.....6: -

Sma kr. 24: -

Ny resa

1876 Aug. 16. Skjuts från Pajala till Oxajarvi för att inkalla Johan Hans Oxajarvi till samma syn a´ 8 3/4 mil a´ < sida5 > 1,50 per mil

..... 13: 12.
lika åter 13: 12.
fem dagars traktamente a´ 2 kr. per dag.....10: -

S^a kr. 36: 24.

Pajala den 16 Augusti 1876.

Isak Lars Samuelsson Forss
Fjerdingsman."

som upplästes, och med hvilken sockneombuden sade sig ej hafva något att skaffa.

Herr Kyrkoherden P. L. Stenborg, som inflyttade såsom Kyrkoherde härstädes den 1^a Maj 1863 efter sin svärfader förenämnde Herr Prosten Læstadius, anförde, att bostället aldrig varit från Socknemännen till kyrkoherden afsynadt, utan af honom Stenborg begagnats, utan något särskildt aftal med socknemännen och att förhållandet varit enahanda under den tid Prosten Læstadius begagnade det, hvaföre han ansåg det hvarken han eller Svärfadren haft några förbindelser till bostället; hvarjemte han ingaf sådant kyrkostämмо protokoll:

"Utdrag af protokoll, hållet vid kyrkostämмо med Pajala

Av och tillträdessyn av Pajala pastorsboställe 1876-08-18

försam<side6>ling i Pajala prestgård den 22 April 1866.

S: D: Efter fjorton dagar härförut ågången kungörelse och idag derom skedd påminnelse ifrån gudstjenst lokalen hade församlingens röstägande medlemmar till denne dag sammanträdt för att öfwerlägga och besluta i följande ärender:

§.1.

Öfwerenskoms att prestebordet skulle nu genast öfvertagas af undertecknad pastor mot det att församlingen står i ansvar om vid blifvande laga syn prestebordets ägor icke befinnas wara i laga skick.

Uppläst och justeradt på stället, intyga. År och dag som ofwan.

På kyrkostämmans wägnar

P. L. Stenborg

Ordförande

Carl J. Sohlberg. H. Pellika.

Hans Petter Mäki (bomärke).

In fidem P. L. Stenborg."

som på finska språket upplästes och af Sockne ombuden till riktigheten godkändes. Hwarefter och sedan antecknats att ve<side7>derbörande parter kallats till synen genom kungörelse, som uppläst i Socknekyrkan den 9de sistlidne Juli, företogs synen och aflopp som följer:

1° Mannbyggnaden uppförd år 1860 af furu timmer, å stenfot af 1 1/2 fots höjd å lägsta och 2 1/2 fot å högsta stället under tak af bräder, 59 fot lång, 29 fot bred emellan Knutarne sen 20 fot hög från stenfoten till takbandet, Indelad i förstufva, 2^{ne} kamrar, sal, köskammare, kök och mjölkammare och vid byggnadens norvestra ända är en såkallad förstufvuqvist.

Ingångsbron, som begynt taga röta, bör brädbeklädas både å golf och trappor.....20.

Förstufwan har ingångsdörr med lås och ett af Herr Stenborg under vindstrappan inrättat skrub.

Sydöstra kammaren har dörr och 2^{ne} fönster, samt kakelugn af tegel.

Nordvästra kammaren har kakelugn af tegel, 2^{ne} dörrar och 2^{ne} fönster, af hvilka dock ena dörren bättras så att den kan igenläggas.....1.

Salen har 2^{ne} dörrar, 2^{ne} fönster och kakelugn af tegel. <side8>

Köskammaren med en dörr 2^{ne} fönster och kakelugn af tegel.

Mjök eller Landkammaren har en dörr ett fönster och kakelugn af tegel.

Uti alla dessa fem rummen böra bottnarne uti eldstäderne

Av och tillträdessyn av Pajala pastorsboställe 1876-08-18

borttagas och inläggas nya af Höganäs tegel, som verkställes för15.
Och frammanföre öppningarne till dessa kakelugnar böra å golfven anslås jernplåtar till förekommande af eldfara15.
Köket med ingångsdörr och ett fönster.
Som köksspisen ryker in, synnerligast vid blåsväder, så bör sådant afhjelpas, samt tros komma att kosta10.
En mindre Bolinder spis tillhör kyrkoherden Stenborg.
Förstufwuvuqvisten, här voro 2^{ne} skrubbar inrättade af tillträdaren Stenborg.
Församlingen åtog sig att för dessa skrubbars inrättande betala kyrkoherden Stenborg tjugu kronor.
Fönstren till alla rummen hafwa 3^{ne} rutor i höjden, och äro dörrar samt <side9> fönsterkarmar och bågar oljemålade, samt å väggarne anbragte tapeter, hvilka dock på en del ställen blifvit skadade.

Konsistorii ombudet yrkade, att golfven uti båda förstufvarne, köket och mjölkkammaren skulle målas gula, samt golfven uti de 3^{ne} öfrige kamrarne ljusblåa, samt att, emedan rummen äro kalla böra de alla invändigt beklädas med munksjö papper, samt sedan tapetseras; Dervid Sockneombuden förklarade att ehuru Socknemännen icke äro pliktige bestå slike prydnader, ville de dock vidkänna halfwa kostnaden för golfvens målning, samt aflemna nödigt munksjöpapper då väggarne skola dermed beklädas, men allt det öfriga bör af boställshafwaren bekostas, hvarmed Herr Kyrkoherden Stenborg sig nöjd förklarade.
Yttre taket ill denna byggnad är wäl ännu någon tid passabelt, allenast det tjäras, men Socknemännen wille ej bestå någon tjära, utan fast heldre lägga stickor å nu wa <side10>rande tak om detta ock skulle komma att ske något tidigare än då det tjäras, hvarföre ock Synerätten uppskattade stickornes uppläggande å taket till, på nu varande bräderne till 70 kronor. men de befintlige takrännorna böra nu tjäras8.

Widare ansågs nödigt att byggnaden brädfordras och att bräderne hyflade och halfspåntade fästas längst efter väggarne. Dertill åtgår:

25 tolfter, 10 alns helrena bräder 200,00.

4 stockar, 20 fot långa, 4 tum å ena och 10 tum å andra sidan ..8.-

5 st 2 tums plankor om 10 alnars längd och 10 tums bredd.....10.-

6000de, 4 tums vatthammar spik..... 36.-

Anskaffning af mossa och bastmattor till omsorgsfull drifning af knutar, väggar samt vid fönsterbågarne, samt arbete med

Av och tillträdessyn av Pajala pastorsboställe 1876-08-18

drifningen och brädsalts anbringande200,00.
Rödmålning å väggarne25,00.
hvitmålning å knutarne, dörrarne och fönstren utvändigt <sid11>
samt å skranket å bron65:-
Sa=kr. 544:-

Öfra botten till denna byggnad, var indelad till vind, 2de kamrar och fyra kontor på sidorne om kamrarne, uti hvilka alla afdelningar funnos till golf löst lagda 1 1/2 tums tjocka bräder.

Uti alla dessa afdelningar bör under nuvarande bräderna, läggas ytterligare fyllning å mellan taken10.-
Skranket kring öppningen för trappen göres nytt3.-
Golfvet i vinden lägges ordentligt af hyflade 2 tums tjocka och 9 tums breda plankor, hvartill åtgår: 3 1/2 tolf sådane 35:-
100 st. 3 tums och 100 st. 4 tums spik 1:50
Arbete för30:-

Sa= 66:50

Uti hvart och ett af de fyra kontoren skola golfwen ordentligen läggas, samt dörröppningarne förses med dörrar, på gångjern samt med lås och panelningar64.-
Till kompletterande och inredning af den ena vindskammaren, kan golf<sid12>vet läggas af det som nu utgör löst lagda golfwen, i vinden och kamrarne; Hvarförutan erfordras 4 takåsar4:-
2 tolfte 9 alns bräder till tak12:-
Wirke till dörren samt lås och nyckel till densamma 10:-
Inläggning af golf och tak samt förfärdigandet af dörren40:-
Fyllning å taket10:-
Kakelugn af tegel70:-
Målning å dörr samt fönster och dörr panelningar.....5:-

Sa= 151:-

Inredningen till andra Windskammaren uppskattades till lika belopp 151:-
Sockneombuden bestredo förbindelse för Socknemännen att i ett eller annat afseende bekosta något å vinden, kontoren och kamrarne, hvilket allt Konsistorii ombudet yrkade skulle dem åläggas.

Widare hemställde Sockne ombuden, att Socknemännen skulle lemnas öppet att efter eget bepröfwande, antingen brädbekläda mannbyggnaden på sätt Synerät <sid13>ten värderat densamma, eller ock bekläda den på det sätt, att snett efter väggarne anslås

Av och tillträdessyn av Pajala pastorsboställe 1876-08-18

ribbor samt emellan och öfwer dessa anbringes kalkrappning, som göres slät och jemn.

2° Pörtbyggningen under tak af röte, näfwer och takved, 58 fot lång, 20 fot bred och 14 fot hög, på stenfot, indelad i pörte med bakugn, förstufwukammare, stugor, förstuga och visthus.

Den jord som på åtskilliga ställen och synnerligast på södra ändan af byggnaden finnes uppemot byggnaden, äfvensom de höga stolpar som der äro anbringade och varit använde såsom stöd för en ringklocka den tid Kyrkan byggdes och gudsjensten hölls i prestgården skall borttagas, samt stenfoten lagas och rappas ..25:-

Knutarne skola beklädas med helrena bräder 45:-

Ny bro till pörtet 20.-

En sådan till visthuset10.-

Pörtrummet har dörr och 3^{ne} fönster. Muren rappas6.-

[<sida14>](#) golfvet, plankorna kanthyflas, hopdrifvas och förses med en ny plank 4.-

Under golfvet till detta rum, hade Herr Prosten Læstadius anbragt en potatiskällare med ingång å gafvelsidan, men som den förfallit har Herr Kyrkoherden Stenborg begynt ombygga den, hvilket arbete dock ej var, på långt när färdigt.

Denna byggnad fordrar nytt sticktak, som med bräder till underlag samt spik uppgår till 80.-

3° Ladugårdsbyggnaden, under tak af röte, näfver och takved, 70 fot lång, 22 fot bred och 12 fot hög, indelad i fähus, swale, höboda och stall med skulle ofwanpå.

Broarne till fähuset och stallet göras båda nya 6.-

Fähuset. Den uti muren inmurade grytan tillhör Herr Kyrkoherden Stenborg.

Till golfwets reparerande fordras en halft tolf plankor och iakttages att till förekommande af eldfara, plankorne framman [<sida15>](#) före eldstaden afkortas, samt i stället läggas flata stenar 10.-

Uti alla fjorton båsarne lägges nytt golf, som göres 4 tum längre än de nu befintlige 30.-

Och ofwanföre den i båsarne gjorda timringen vid väggen, anslås bräder till förekommande af orenlighet fallande deremellan 2.-

Murpipan repareras och höjes högre ofwan taket 10.-

Ångpipan från murgrytan göres 12 fot lång8.-

och fönstren i Fähuset förses med foderbräder 3.-

Taket å hela Ladugårdsbyggnaden göres nytt, med underlag och stickor 80.-

Foderladan utan anmärkning.

Fähusbrunnet fordrar ny timring till ett djup af 8 famnar 25.-

Stallet, som endast är 10 fot långt kan svårligen såsom sådant

Av och tillträdessyn av Pajala pastorsboställe 1876-08-18

begagnas ty om flere än en häst ställes derin, så är det nära på omöjligt att leda den häst som är längre in i stallet ut derifrån, emedan han svårligen slipper emellan den yttre hästen och väggen, samt den yttre hästen lätteligen kan bringas att sparka bakut och skada andra hästen, eller mannen, som leder den.

Wäggarne till pörtbyggnaden och Ladugårds byggnaden äfvensom dörrarne till dessa byggnader och fönstren i pörtsbyggnaden böra målas, wäggarne med rödfärg samt dörrar och fönster ett hvarf med gul färg 50:-

4°. Stolpebodan, under tak af bräder, 18 fot lång, 16 fot bred och 13 fot hög med dubbelbotten och 4 fasta lårar i den nedra.

Jorden vid grundstockarne undanskaffas 1:-

Bron repareras 2:-

Byggnaden rödmålas och dörren gulmålas 15:-

5° Rian med loge var något förfallen, hvarföre Konsistorii ombudet fordrade, att en ny tillräckligt stor ria uppföres och denna nuvarande dervid anbringas till rilada, allt af Socknemännen, hvilket ock Sockneombuden anså [<sida17>](#)go lämpligt dock med villkor, att någon sådan nybyggnad ei må fordras, förr än afvittringen och laga skiftet i Socknen fullbordats.

Men på det att rian må kunna begagnas till skiftets slut, bör nytt tak af utskottsbräder å densamma uppläggas 40:-

6° Källare, under nordvestra ändan af mannbyggnaden befanns en mindre sådan uti fullgodt stånd, upptimrad af Herr Kyrkoherden Stenborg, till en vidd af 5 alnar i fyrkant, och ansågs hafwa kostat 30:-

7° Hemlighus af timmer, uppsatt vid stallswäggen af aflidne Herr Prosten Laestadius, men öfwertaget af Kyrkoherden Stenborg. Dock som taket är förfallet och det står allt för nära stallet att takdroppet röter stallswäggen, föreskrefs att nytt tak skall detsamma åsättas och huset flyttas bakom sydvästra ändan af fähuset, samt ställas så att det ej röter fähusväggen; och då detta gjorts, samt [<sida18>](#) knutarne brädfordrats, ansågs det böra vara värdt 20:-

8° Fårhus uppsatt af Herr Prosten Laestadius och öfwertaget af Kyrkoherden Stenborg, var utan anmärkning och uppskattades till 30:-

9°. En byggnad, indelad till wedhus och hemlighus, uppförd af Herr Kyrkoherden Stenborg af korswirke och utskottsbräder samt med tak af enahanda bräder, 32 fot lång, 22 fot bred och 9 fot hög, såväl wäggarne och synnerligast taket fordrar betydligre reparationer, och då dessa verkstälts, anses byggnaden värd 100:-

10° Sommarfåhus, till tak och båsar repareradt af Kyrkoherden

Av och tillträdessyn av Pajala pastorsboställe 1876-08-18

Stenborg.

11° Badstufwa byggd detta år af Kyrkoherden Stenborg, indelad i badrum och afklädnings rum, med dörr till hwardera rummet och fönster till båda och med mur och tak af stickor, samt med rödmålade väggar, men dörrarne ännu omålade och då dessa målats gula, är den uppskattad till 200:-
<side19>

12°. En gammal Stolpeboda, har förfallet tak, som lagas för ...10. Efter slutadt laga skifte i byn, bör denna byggnad af Boställshafaren flyttas till äng der den kan tjena till lada.

Den 19de Augusti fortsattes besigtningen.

Som förut beskrefna stallet äfwen af sockne ombuden ansågs olämpligt och redskapslider saknas, så uppgjordes förslag till sammanbyggande af dessa hus jemte höboda för stallet, sålunda: Byggnaden som bygges 50 fot lång, 20 fot bred inom knutarne och 12 fot högt till takbandet, indelas i Redskapshus, foderlada för stallet, samt stall; deraf redskapslidret blir 20 fot långt, foderladan 12 fot lång och stallet 16 fot långt.

Härtill åtgår:

Stenfoten 35:-
150 styckna 12 alnars timmer och 125 styckna 12 alnars timmer
och 125 styckna 15 alnars dito 263:-
Upptimring 125:-
Sticktak90:-
Sågningen i tu af timren och <side20> deras läggande till golf i
redskapslidret 12:-
Inredningen af stallet, som göres med 4 spiltor, samt fönster 50:-
2ne dörrar till stallet och höladan med lås och gångjern 26:-
Dörr med 2ne blad till redskapslidret, med lås och gångjern... 23:-
Broar till stall och hölada 10:-
Bro till redskapslidret 5:-
Gulmålning å dörrar, samt rödmålning å byggnaden 25:-
Sa 664.-

Och öfverenskommo sockneombuden och Kyrkoherden Stenborg, att församlingen och boställshafwaren skulle bekosta hvar sin hälft af kostnaden för denna byggnads uppförande.

Synarätten ansåg nödigt att wattenbrunn anskaffas för köket, och som vatten troddes komma att erhållas på ett djup af fyra famnar, så ansågs öppnandet af brunnsdjupet, timringen och öfwerbyggnaden, med wef och ämbare komma att kosta 130:-
<side21>

Sedan tillträdaren Herr Kyrkoherden Stenborg uppgifwit, att han

Av och tillträdessyn av Pajala pastorsboställe 1876-08-18

gjort skrubben under trappen till vinden, samt 2ne skrubbar uti förstufvan till köket, förklarade sockne ombudet det socknen ville ersätta denna kostnad med kr. 28:-

Då Syne Rätten nu skulle företaga besigtningen af boställets åkrar, förevisade Herr Kyrkoherden Stenborg Konungens Befallningshafwandes i Länet Utslag af den 2 Maj 1853, i fråga om bildandet af prestebord i denna Pajala församling, hvarifrån antecknades att prestebordet bildades af det utaf socknemännen inköpta och på grund af fastebref den 11 December 1846 egda skattehemman i Pajala by, Wuopio Nr 14 om ett tolfthedels mantal, tillika med utaf Kengis Bruksegare afträdda åkrar och ängslägenheter, och från kronomarken gjorda nya insyningar, samt ansetts kunna stå och svara för ett fjärdedels mantal, samt vinterföda 2^{ne} hästar, 10 a´ 12 kor <sid22> och några fårkreatur; äfwenså förklarats att prestebordet skulle åtnjuta de fri och rättigheter, som, enligt lag gällande författningar, äro nyare prestebord förunnade, samt, på anförda skäl och med stöd af Kongl Kammar Kollegii Cirkulärbref den 17 Juni 1818 det tillåtits, att räntan af det ny bildade bostället jemte kronotionden anslogs till Pastors understöd, dock endast tillswidare, eller intill dess församlingen vunnit den tillväxt, att pastor, utan denna förmån eger sin bergning, och hwarom vid hvarje särskildt pastors ombyte, noga undersökas borde, och förhållandet sedermera hos Konungens Befallningshafwande anmälas.

Med anledning af sistberörde stadgande hördes Herr Kyrkoherden Stenborg och förklarade han, att han och efter honom blifwande Kyrkoherde eger sin bergning utan tillgodonjutandet af Boställets ränta och kronotionde; Och antecknades vidare från samma utslag, att då af för <sid23>samlingens stadgats, att pastor, derest han önskade till linda igenlägga de åkerlägenheter, tillsammans utgörande fyra tunnland tretton kappland i kornutsäde, som Kengis bruk till bostället afträtt, skulle inom gårdsgärdet å Wuopio hemman upptaga motsvarande åkerareal.

De åkrar, som förut tillhört Wuopio hemman och som äro belägne dels vid såkallade Petäjäsaalo och dels i närheten af bohlstaden beskådades och befunnos uti någorlunda godt skick i öfrigt, utom att intet enda dike fanns, och att en åkerteg om sex skälsland i kornutsäde var igenlagd till linda och begagnas af den person, som, såsom sytningsman i sin lifs tid njuter undantag grån hemmanet. Och förklarade såwäl sockneombuden som tillträdaren Stenborg, att det icke är vanligt inom församlingen att diken upptagas kring

Av och tillträdessyn av Pajala pastorsboställe 1876-08-18

åkrarne, samt att som afwittringen och sammanhang dermed laga skift nu fortgår inom församlingen och tros hinna slutas inom 6 a´ 7 år, <sida24> så vore det mindre lämpligt att åkerdiken derförinnan upptagas, emedan åkrarne utgöras af bitar här och der, som äro sammanblandade med andre hemmansegares åkrar, samt det är mer än tvifvelaktigt hvilka åkrar som efter skiftet komma att tillfalla bostället, men deremot säkert att om diken nu upptagas, de flesta af dem efter laga skiftet måste vid derefter skeende reglering af åkern igenfyllas och nya å annat ställe upptagas.

Dock antecknades att gärdesgården vid Petäjäsaalo bör göras ny till en längd af 95 famnar för 15.25 samt att den linda, som begagnas af födorådstagaren och utgör sel skälsland i kornutsäde, bör då han aflider upparbetas till åker som anses komma att efter femton kronor för skälslandet kosta 90:-

Den åker, som Kengis bruksegare lemnat till bostället vid dess bildande och som är belägen vid så kallade Niska, samt utgjorde fy<sida25>ra tunnland tretton kappland i kornutsäde, var nu igenlagd till linda.

Sedan bostället blifvit bildadt och förenämnde åker vid Niska blifwit lagd till linda, hafwa, dels Herr Kyrkoherden Stenborg och dels hans företrädare i trakten af bohlstaden upptagit följande åkrar nämligen:

Invid åkern på södra sida om bohlstaden 1 Tunnl. 8 kpd som anses hafwa kostat 200 kronor.

Wid elfstranden 4 " som kostat 10 kronor.

Wid åkern å Petäjäsaalo 28 " som kostat 140 kronor.

hvarjämte upptagits sammanräknade 50 famnar nya diken för 7 kronor 50 öre.

Dessutom har Herr Kyrkoherden Stenborg invid mannbyggnaden från mycket stembunden mark uppodlad en kryddgård om 9 " som uppskattas efter 25 <sida26> kronor kapplandet till 56 kronor 25 öre, samt uppfört nytt spirblank kring kryddgården, till en längd af 59 famnar, samt rödmålat sjelfwa planket och hvitmålat knopparne å stolparne för 100 kronor

Sa 2 Tld. 17 kpd.

Ängar tillhörande bostället äro:

1mo. någon mindre slått uti gårdsgärdet.

Av och tillträdessyn av Pajala pastorsboställe 1876-08-18

- 2°. Nievavainio nära derintill.
- 3°. Esisaari, holmäng är omgående med Wuopio, Harju och Niva.
- 4°. Ylisaari, är omgående med förenämnde hemman.
- 5°. Maansaari är omgående med Erik Thomas Wuopio.
- 6°. Koskensaari, är omgående med förstnämnde hemmansegare.
- 7°. Lehmissaari, Karisaari och Paijusaari holmar, är omgående med förenämnde och Erkheiki hemman.
- 8°. Alkula äng, samfäld med Erik Thomasson Wuopio.
- 9°. Riitaniity och Harrijoensuu, med små holmar, är omgående med de <sida27> vid punkten 3 omnämnde hemmansegare.
- 10°. Waihetusniemen ranta och Kirkolahti är omgående likasom sistnämnde lägenheter.
- 11°. Martijoki, enskild äng.
- 12°. Harrijoki, hvarest, enligt grundläggningssynen vidare äng skulle upprödjast.
- 13°. Martijoki, som enligt grundläggningssynen skulle vidare uppodlas med röjssel, samt i fortsättning dermed åt öster en änges trakt, hvarå vidare odling med röjssel och tufvars bortskaffande, skulle ske enligt grundläggningssynen.
- 14°. Kehämaanjänke, enskildt äng.
- 15°. Rytijärvi, samfäld med Erik Wuopio, Johan Lauri, Isak Mikko och Lassi hemmans innehafware.
- 16°. Tuohemaanjäkä, enskildt myräng.
- 17°. Japuka myra.
- 18°. Naalijänkä, enskildt myräng.
- 19°. Käryjäkä d"o
- 20°. Järvenjäkä d"o
- 21°. Kursu, en bäck, borde enligt grundläggningssynen rödjast. <sida28>
- 22°. Mindre slått vid Niska, utom ofwan omförmälda till linda igenlagda åkrarne; och
- 23°. Vidare äng å Käryjäkä, lemna af Kengis bruksegare.

Såväl tillträdaren Stenborg, som hans arrendator uppgåfvo, att utaf afkastningen af förenämnde ängar kunnat vinterfödas det antal kreatur, som grundläggningssynen utslaget bestämmer, och arrendatorn, som och Bonden Isak Niva, hvilken senare haft öfver inseendet då ängarne rödjades och odlades, intyga att socknemännen verkställt de ängs odlings och rödnings arbeten, som vid grundläggningssynen ansetts behöflige, så att ängarne äro skogfria, äfwensom att en del ängar äro så aflägsne från bebyggda trakter att inga kreatur besöka dem, så att de ej tarfva gärdesgårdar; och upplystes äfwen att inga andra lador finnas å ängarna, än tvänne sådane vid Niska, hvilka böra till taken repareras med en tolfte bräder 5.

Av och tillträdessyn av Pajala pastorsboställe 1876-08-18

<sida29>

Gärdesgården vid Oumajoki och Nalijänkä repareras för 4.
Så ock gärdesgården vid Martijoki och Nalikonkeranta för5.
samt gärdesgården vid Kirkolahti repareras för 2.
och vid Niska fordras 25 famnars ny gärdesgård för 6.25
samt reparation af den öfriga gärdesgården för..... 5.

Vid mannbyggnaden fanns en stege men ansågt en mindre sådan
böra anskaffas liggande på taket för .. 5.
samt en ytterligare lyft stege anskaffas 10 alnar lång att den
beqvämt kan begagnas vid de öfrige byggnaderne.....5.

Sma kr. 400.50

Slutligen antecknades, att enligt utsyningen för boställets
grundläggning, hade sydvestra sidan om gårdsgärdet utsynats en
trakt, att användas dels till beteshage och dels till åkerjord,
omkring hvilken gärdesgård skulle uppsättas till en längd af 1175
alnar; dock med vilkor att erforderligt fätåg lemnas emellan
ryggghagen och den utsynade <sida30> trakten.

Den 20 Augusti var Söndag.

Den 21 Augusti

Sedan Synerätten åter sammanträtt och vederbörande
tillstädeskommit, yrkade Konsistorii ombudet, att Socknemännen
skulle låta brandförsäkra boställets åbyggnader, hvilket Sockne
ombuden bemötte med den uppgift, att de redan gått i författning
derom men att handlingarne ännu ej från vederbörande
återkommit, hvarföre de ej ännu anskaffat någon brandredskap.
Men påstodo sockne ombuden, att boställshafwaren må sjelf
omlägga golfwen å winden, inreda der varande kontoren och
kamrarne, samt inom fem år upptaga den åker som ännu brister i
stället för den i Niska till lindor igenlagda. Och tillträdaren sade sig
ej vilja påyrka, att den till beteshägnad insynade marken skall af
socknemännen inhägnas, förr än afwittringen och laga skiftet i
socknen fullbordats.

Härå antecknades att bostället eger en tredjedel uti en sqvalte
mjölqvarn i Kengis fors, samt skog, såväl <sida31> till husbyggnad
som vedbrand, gemensamt med öfrige byamännen, men ej något
fiske, och öfverlades till följande afsagde

Utslag

Då aflidne Herr Prosten och Kyrkoherden L. L. Læstadius i lifstiden icke haft bostället sig tillsynadt, utan endast, efter öfverenskommelse med Socknemännen, bebott husen och begagnat jorden, hvarigenom han icke haft sig någon förbindelse till bostället ålagd, samt något påstående emot hans sterbhusdelegare icke heller blifvit framställt, så varder dessa från saken skiljde.

Widkommande således Pajala Socknemän, hvilka nu afträda boställsjorden och de sju laga husen; Så förpligtas de, att inom ett år härefter verkställa de förbättringar å hus och jord som blifwit dem uti kolumnen af besigtningens protokollet här ofvan påförde uppgående till fyrahundra kronor femtio öre, med deruti enberäknade inredning af de fyra kontoren i vinden, <sid32> hvilka dock ei behöfva inredas förrän inom trenne år, äfvensom Socknemännen skola betala tillträdaren tjuguåtta kronor för de af honom inredda tvenne skrubben; Likasom de skola inom trenne år omlägga golfvet å vinden till mannbyggnaden, brädfordra knutarne å den såkallade pörtbyggnaden, upplägga nya sticktak å samma byggnad och å ladugårdsbyggnaden och verkställa de å dessa byggnader och stolpebodan föreskrifna målningar; Hvarförutan socknemännen skola inom sex års förlopp upplägga stickor å taket till mannbyggnaden, samn brädfordra och måla samma byggnad, allt med ledning af hvad syne protokollet här ofvan derom innehåller; Men boställshafvaren må sjelf, då han så för godt finner, på egen bekostnad, sig till nytta och bekvämlighet inreda de båda vindsrummen, anslå munksjöpapper å väggarne till boningsrummen, tapetsera och måla dem och måla golfwen i alla öfriga rummen utom salen hvarvid dock iakttages att försam <sid33>lingen enligt dess åtagande, tillsläpper munksjöpapperet och halfva kostnaden till golfwens målning. Och som det nut befintliga stallet, såsom varande olämpligt, icke kan för godt antagas, förpliktas socknemännen att inom fem år uppföra nytt stall med höboda, såsom protokollet innehåller, hvarvid ock boställshafvaren har att, i afräkning å sin byggnads skyldighet, som från denna dag vidtager, uppföra nytt vagns eller redskapshus. Likasom den linda om sex skälslands vidda kornutsäde, som nu begagnas af födorådstagaren skall, då denna aflider af socknemännen djupt uppspadas eller köras och begödslas; eller ock gäldas dem derå uppskattade kostnaden nittio kronor till boställshafvaren. Och emedan, vid boställets bildande af Konungens Befallningshafwande, det bestämt, att beteshägnad och åkerodlingsmark skall intagas sydväst om gården, med en

Av och tillträdessyn av Pajala pastorsboställe 1876-08-18

gärdesgård af 1175 alnars längd, så skola ock socknemännen, sedan afwittringen och < sida34 > laga skiftet fullbordats och bestämdt blifvit hvilken mark tillfaller bostället, uppföra gärdesgård kring beteshägnaden, dock ej till större längd än 1175 alnar, hvaremot om större längd tarivas, boställshafvaren må sjelf gärdsla det öfriga.

Herr Kyrkoherden Stenborg, som med upptagandet af kryddgården och diverse åkrar odlat sammanlagda tvenne tunnland sjutton kappland ny åker, eger att afräkna detta å den odling af fyra tunnland tretton kappland han åtagit sig för det att åkern vid Niska blifvit igenlagd till linda; hvarjemte han, som uppsatt spirplank kring kryddgården för ett hundra kronor, hemlighus af timmer för tjugu kronor, källare under mannbyggnaden för trettio kronor, fårhus för trettio kronor, että sämre vedhus och hemlighus för etthundrade kronor och badstufwa för tvåhundra kronor, samt begynt inrätta potatis källare under pörtet och som troligen blifver den som kommer att uppföra redskapslidret < sida35 > för trehundrederttiotwo kronor och vattenbrunnet till köket för etthundra trettio kronor, hänvises att för alla redan verkställda eller vidare verkställande nybyggnader, vid nästblifwande af och tillträdes eller annan laga syn, framställa sina anspråk på godtgörelse för alla sine verkstealda nybyggnader, antingen i afräkning å hans årliga byggnads skyldighet från denna dag, eller annorledes, då Synerätten ej lärer underlåta bestämma hvilka byggnader kunna för giltiga anses och huru de gäldas skola.

Hvad afträdande socknemännen försumma att inom föreskrifna tider bota och bättra samt ånyo bygga, skall tillträdaren skyndsamt fullgöra emot ersättning af socknemännen efter härförut i protokollet bestämda priser eller, om han ej åt desamma nöjes, efter verifierade räkningar, och dessutom under sin besittningstid, i laga ordning vidmakthålla och bebygga bostället.

< sida36 >

Slutligen skall tillträdaren Stenborg gälda följande kostnader för denna syn, nemligen: sextionio kronor 91 öre till Domhafwanden, tjuguatta kronor 97 öre till Häradsdomaren C. J. Grape och tjuguatta kronor 64 öre till Nämndemannen Karl Heikilä, från hvilka kostnader likwäl må afräknas åt dessa personer lemnad kosthållning; men deremot skola socknemännen och tillträdaren Stenborg till hälften hvardera betala det belopp femtiofyra kronor som tillägges fjerdingmannen Isak Lars Samuelsson Fors för instämmandet af en del af aflidne prosten Laestadii arfvingar, samt församlingens kyrkokassa, eller om tillgång der saknas

Av och tillträdessyn av Pajala pastorsboställe 1876-08-18

socknemännen godtgöra Konsistorii Ombudets rese och traktaments räkning med fyratio kronor 96 öre.

Den som ej nöjes åt detta utslag eller hvad under synen förekommit, eger att deruti söka ändring genom besvär, hvilka, af klaganden sjelf eller lagligen befull <sid37>mäktigadt ombud författade och underskrefne, skola till Kongl. Majts och Rikets Höglofliga Svea Hof Rätt ingifwas sist före klockan tolf å fyrationdefemte dagen härefter, som, denna dag oräknad, blifwer den femte / 5te / nästkommande Oktober; Wid hvilka besvär afträdarena, derest de klaga wilja, böra bifoga en af tvänne män hwilkas wedershäftighet blifwit styrkt, undertecknad löfteskript, deruti de, en för bägge och bägge för en, borga för de husröte, vanhäfs och nybyggnadsmedel, som äro dem ådömde; hwarförutan klaganden, derest besvären af Kongl. Hof Rätten utställas till kommunikation, bör desamma uttagas, wederbörande tillställa och bevis derom inom tid som föreskrifwes, till Kongl. Hof Rätten ingifwa; Men underlåtes något af hvad sålunda blifwit föreskrifwet, skall klaganden anses hafwa förlorat sin talan och besvären ej komma under pröfning.

<sid38>

Efter afkunnandet här af anmälde Sockne Ombuden missnöje emot Utslaget, endast i hwad det angår omläggningen af golfvet i winden, inredningen af de fyra kontoren, samt halfva stämningkostnaden åt Fjerdingsmannen Forss; hvilket antecknades.

År och dagar förr skrefne.

På Syne Rättens vägnar:

C. E. Stenberg